

MD 68

Metodološki dokument
ISSN 1840-1074

Metodološko uputstvo i uputstvo za korištenje aplikacije

Uvodni upitnik

Obrazac PO- Popis 2022- DOM

Metodološko uputstvo i **uputstvo za korištenje aplikacije**

UVODNI UPITNIK - Obrazac PO-Popis2022-DOM

Sarajevo, 03.10.2022.

Predgovor

Popis poljoprivrede predstavlja jedan od ključnih stubova nacionalnog statističkog sistema, a u mnogim državama često je jedina aktivnost koja osigurava proizvodnju statističkih informacija o strukturi gazdinstava i drugim relevantnim aspektima poljoprivrednog sektora. Istovremeno, to je jedini instrument za prikupljanje podataka koji osigurava informacije o gazdinstvima na najnižem geografskom nivou i zato je ključni izvor informacija za vlade i donosioce odluka u brojnim državama.

Posljednji Popis poljoprivrede na teritoriji Bosne i Hercegovine realizovan je davne 1960. godine. Od tada se samo osnovni podaci o poljoprivredi prikupljani u okviru Popisa stanovništva, uključujući i Popis realizovan 2013. godine.

Svjetskim programom za popis poljoprivrede 2020, FAO-UN (World Programme for the Census of Agriculture 2020, FAO – UN), preporučuje da sve države u periodu od 2016. do 2025. godine realizuju Popis poljoprivrede u skladu sa svojim specifičnostima i da pritom prikupe minimum podataka neophodnih za analizu i uporedivost na međunarodnom nivou.

Provođenje Svjetskog programa Popisa poljoprivrede 2023. godine, poklopilo se sa nacionalnim potrebama, obzirom na to da nedostaju strukturni i detaljni podaci o poljoprivredi na nivou gazdinstava, koji su od vitalnog značaja za socio-ekonomske analize i planiranje.

Podaci dobijeni Popisom poljoprivrede 2023. godine omogućiti će pregled stanja poljoprivrede u Bosni i Hercegovini na državnom, entitetskom, kantonalmom i lokalnom nivou i na nivou gazdinstava, kao i formiranje kvalitetnog okvira za provođenje redovnih istraživanja, koja će biti usklađena sa međunarodnim standardima i koja će, zajedno sa ovim popisom, predstavljati okosnicu budućeg sistema statistike poljoprivrede.

Statističkim institucijama u BiH provođenje popisa, u metodološkom i organizacionom smislu, predstavlja najsloženije statističko istraživanje. Zbog toga je od izuzetnog značaja da se u Pilot popisu poljoprivrede 2022. testiraju pripremljeni metodološki instrumenti i organizaciona rješenja.

Ovo uputstvo sadrži sva neophodna objašnjenja koja se odnose na ciljeve i jedinice Popisa, definicije obilježja, način popunjavanja elektronskog upitnika, osnovne principe organizovanja i provođenja Popisa, kao i osnovne zadatke izvršilaca i učesnika Pilot popisa poljoprivrede.

Sadržaj

I. OPĆI DIO	4
1.1. Važnost i ciljevi provođenja Pilot popisa poljoprivrede 2022.....	4
1.2. Pravni osnov.....	4
1.3. Objašnjenje pojedinih pojmova i izraza	4
1.4. Jedinica obuhvata	6
1.5. Predmet popisa.....	6
1.6. Metod prikupljanja podataka	6
1.7. Kritični momenat i vrijeme (period) popisivanja	7
1.8. Zaštita podataka.....	7
1.9. Obrada i analiza rezultata	8
 II. PROCEDURA ZA POPISIVANJE.....	 9
2.1. Dužnosti popisivača	9
2.2. Postupanje i način obraćanja popisivača	9
2.3. Rad popisivača sa Listom domaćinstava (Lista objekata) i skicom (mapom) popisnog kruga.....	10
2.4. Sadržaj izgled i uputstvo za unos podataka u elektronski Uvodni upitnik.....	14
Poglavlje 1. Identifikacioni podaci za domaćinstvo	16
Poglavlje 2. Neuspješne posjete domaćinstvu.....	18
Poglavlje 3. Status domaćinstva.....	19
Poglavlje 4. Poljoprivredne aktivnosti domaćinstva	22
Poglavlje 5. Samostalnost u obavljanju poljoprivredne proizvodnje.....	24
Poglavlje 6. Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke	19
Poglavlje 7. Podaci o osobi koja je dala podatke za domaćinstvo	32

I. OPĆI DIO

1.1. Važnost i ciljevi provođenja Pilot popisa poljoprivrede 2022

Pilot popis predstavlja završni i ključni test za glavni popis poljoprivrede koji će se realizovati naredne 2023. godine.

Pilot popis se realizuje u ograničenom obimu, tj. u okviru odabranih popisnih krugova, godinu dana prije glavnog popisa u realnim okolnostima, kako bi se osiguralo da se na osnovu dobijenih rezultata identifikuju eventualni problemi i poboljša efikasnost budućeg popisa.

Pilot popis bi trebalo da bude veliki dovoljno da pruži adekvatne informacije za određivanje zahtjeva za resursima (budžet, osoblje, transport, prosječno vrijeme za intervju, itd.), način (i) prikupljanja podataka, provjere podataka i praćenje terenskog rad, prijenos podataka, način tabeliranja podataka, raspored, razne vrste pristrasnosti i grešaka koje će se vjerovatno pojaviti u terenskim podacima itd.

Tokom provođenja Pilot popisa poljoprivrede na porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima jeste da se testiraju upitnici, aplikacije za unos podataka, metodologije za uspostavljanje obuhvata, metodološkog uputstva, organizacije rada na terenu, odnosno svi ključni aspekti Popisa poljoprivrede.

Rezultati Pilot popisa će se koristiti prilikom izrade konačnih planova za glavni popis, kao i za konačne proračune potrebnih resursa za popis.

1.2. Pravni osnov

Ovo istraživanje provodi se u skladu sa Zakonom o statistici na nivou BIH kao i na nivou entitetskih statističkih institucija. („Službeni list Bosne i Hercegovine“, broj 26/04 and 42/04 „Službene novine Federacije BIH“, broj 63/03 i 09/09 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 85/03)

Primjenjeni instrumenti, obuhvat, obilježja i standardizacija koncepta i definicija u skladu su sa uredbom Evropskog parlamenta i Vijeća o objedinjenoj statistici poljoprivrednih gazdinstava (Regulation [EC] No 2018/1091 of the European parliament and of the Council of 18. July 2018, on integrated farm statistics) i metodologijom Eurostata.

1.3. Objašnjenje pojedinih pojmova i izraza

Poljoprivredno gazdinstvo je tehnički i ekonomski samostalna proizvodna jedinica, koja ima jedinstveno upravljanje i na kojoj privredno društvo, zemljoradnička zadruga, ustanova ili druga pravna osoba, preduzetnik ili porodično poljoprivredno gazdinstvo obavlja poljoprivrednu proizvodnju kao primarnu ili sekundarnu djelatnost.

Porodično poljoprivredno gazdinstvo (porodično gazdinstvo) jeste svako porodično ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (uključujući samačko domaćinstvo), čiji se članovi (jedan ili više) bave poljoprivrednom proizvodnjom, bilo kao primarnom bilo kao sekundarnom aktivnošću, koja ima jedinstveno upravljanje, zajednički koristi

sredstva za proizvodnju (zemljište, mašine, objekte) i rad svojih članova, čiji je nosilac fizička osoba i pri tome:

- obrađuje – koristi 5 i više dunuma poljoprivrednog zemljišta na kojem obavlja poljoprivrednu proizvodnju, bez obzira na to da li je ta proizvodnja namijenjena tržištu ili ne, ili da
- obrađuje – koristi manje od 5 dunuma poljoprivrednog zemljišta ali obavlja intenzivnu ratarsku, voćarsku, vinogradarsku, povrtarsku proizvodnju i proizvodnju cvijeća (uključujući proizvodnju pod staklenicima i plastenicima), proizvodnju pečurki i stočarsku proizvodnju, odnosno obavlja poljoprivrednu proizvodnju koja je namijenjena tržištu ili da:
 - obrađuju - koriste najmanje 3 dunuma oranica i bašta/vrtova ili
 - obrađuju - koriste najmanje 1 dunum površine pod krompirom ili
 - obrađuju - koriste najmanje 1 dunum površine pod povrćem ili
 - obrađuju - koriste najmanje 2 dunuma površine pod aromatičnim biljem ili
 - obrađuju - koriste najmanje 1 dunum površine pod voćem ili
 - obrađuju - koriste najmanje 1 dunum površine pod vinogradima i/ili maslenicima ili
 - koriste najmanje 100 m² površine pod plastenicima ili staklenicima ili
 - koriste najmanje 100 m² površine pod gljivama ili
 - uzgajaju najmanje 1 govedo ili
 - uzgajaju najmanje 2 svinje ili
 - uzgajaju najmanje 4 ovce ili
 - uzgajaju najmanje 2 koze ili
 - uzgajaju najmanje 20 komada peradi ili
 - imaju 10 košnica ili
 - prodaju vlastite poljoprivredne proizvode na tržištu.

Lokacija gazdinstva je mjesto na kome se odvija cjelokupna poljoprivredna proizvodnja ili njen glavni dio. To je obično mjesto na kome se nalaze poljoprivredni objekti/zgrade namijenjeni za poljoprivrednu proizvodnju (npr. objekti za smještaj stoke, staklenik, hladnjača za smještaj poljoprivrednih proizvoda, najveći administrativni objekat i sl.) ili najveća površina korištenog poljoprivrednog zemljišta.

Nosilac porodičnog gazdinstva je osoba (fizičko lice) koja je ekonomski i zakonski odgovorna za rad gazdinstva i na čiji račun i na čije ime se vodi poljoprivredno gazdinstvo, odnosno osoba koja preuzima rizike rada. Nosilac gazdinstva ne mora biti vlasnik zemljišta.

Samo jedna osoba može biti prijavljena kao nosilac gazdinstva. Ukoliko u gazdinstvu dvije ili više osoba zajedno donose važne odluke o poljoprivrednim aktivnostima, za potrebe popisa samo jedan od njih smatra se nosiocem.

Upravnik ili menadžer na gazdinstvu je osoba odgovorna za dnevno donošenje i provođenje proizvodnih i finansijskih odluka u vezi sa gazdinstvom. Menadžer može biti istovremeno i nosilac gazdinstva, ali i neka druga osoba kojoj je povjereno upravljanje gazdinstvom, odnosno jedan od članova gazdinstva, suprug ili supruga nosioca ili neko ko nije srodnik nosiocu gazdinstva.

Korišteno poljoprivredno zemljište, skraćeno KPZ, je ukupna površina koju zauzimaju bašte, oranice, trajni travnjaci (livade i pašnjaci) i višegodišnji zasadi (voćnjaci, vinogradi, rasadnici i dr) koje gazdinstvo

redovno koristi, bez obzira na vlasništvo nad zemljištem i da li se koristi kao dio zajedničkog zemljišta (npr. državno ili općinsko/gradsko zemljište).

Bašte su površine do 500 m² korišćenog poljoprivrednog zemljišta, koje gazdinstvo koristi za uzgoj poljoprivrednih proizvoda koji nisu namijenjeni za prodaju već samo za potrošnju gazdinstva i njegovog domaćinstva.

1.4. Jedinica obuhvata

Jedinice posmatranja u okviru ovog Probnog popisa poljoprivrede jesu sva domaćinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva locirana na teritoriji popisnih krugova, odabranih u okviru reprezentativnog uzorka.

Uvodnim upitnikom za Popis poljoprivrede, obuhvatiti će se sva domaćinstva sa područja odabranih popisnih krugova, dok će se Upitnikom za Popis poljoprivrede obuhvatiti samo poljoprivredna domaćinstva koja pređu postavljene proizvodne uslove (pragove), odnosno porodična poljoprivredna gazdinstva.

1.5. Predmet popisa

Predmet Pilot popisa poljoprivrede su strukturni podaci porodičnih poljoprivrednih gazdinstava lociranih na teritoriji popisnih krugova, odabranih u okviru reprezentativnog uzorka.

Podaci koji se prikupljaju Popisom su: poljoprivredno zemljište po kategorijama korištenja i svojini, stoka po vrstama i kategorijama i košnice pčela, navodnjavanje i upotreba đubriva, poljoprivredna mehanizacija i objekti, radna snaga na gazdinstvima i druge aktivnosti gazdinstava koje donose prihod, kao i ostali podaci o gazdinstvima (tržišna orijentisanost, upotreba računara, primjena procedura).

Podaci o organskoj proizvodnji, kao i podaci za pojedine realizovane mjere ruralnog razvoja također su predmet Probnog popisa, ali će se ovi podaci preuzeti iz administrativnih izvora (Ministarstva na državnom i entitetskom nivou).

1.6. Metod prikupljanja podataka

Podaci o domaćinstvima i porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima prikupljaju se na terenu korištenjem metode intervjua „licem u lice“, a na osnovu Liste (poljoprivrednih) domaćinstva.

Tom prilikom, popisivači realizuju intervju sa ispitanikom korištenjem metode direktnog unosa podataka u elektronske upitnike na laptopu (CAPI metod).

Podatke mora dati nosilac ili menadžer gazdinstva. U slučaju opravdane odsutnosti nosioca ili menadžera, podaci o poljoprivrednom gazdinstvu popisivač može prikupiti od drugih članova gazdinstva koji su upoznati sa poljoprivrednim aktivnostima gazdinstva. Ispitanici moraju biti punoljetni.

1.7. Kritični momenat i vrijeme (period) popisivanja

Probni popis se realizuje u periodu od 15. oktobra do 31. oktobra 2022. godine. Kritični momenat je 14. oktobar 2022. u 24:00 sata, tj. u ponoć između 14. oktobra i 15. oktobra 2022. godine. Sve promjene nastale nakon kritičnog momenta neće se unositi u upitnike.

Referentni period Probno popisa odnosi se na:

- a) dan kritičnog momenta (14. oktobar 2022), za podatke o:
 - raspoloživom zemljištu i
 - brojnom stanju stoke.

- b) poljoprivrednu godinu (od 15. oktobra 2021. do 14. oktobra 2022.), odnosno na posljednjih 12 mjeseci od dana kritičnog momenta, za podatke o:
 - korištenju poljoprivrednog zemljišta,
 - navodnjavanju i upotrebi đubriva,
 - korištenoj mehanizaciji i objektima,
 - radnoj snazi i drugim aktivnostima na gazdinstvu koje donose prihod i
 - ostalim podacima o gazdinstvu.

- c) posljednje tri godine, za sljedeće podatke:
 - prosječna navodnjavana površina,
 - formiranje i održavanje međa između parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta i
 - korištenje podsticajnih sredstava države.

1.8. Zaštita podataka

Lični i drugi podaci prikupljeni u Probno popisu predstavljaju službene statističke podatke i kao takvi koristiti će se isključivo u statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni, odnosno podliježu posebnoj zaštiti, koja će biti osigurana u svim fazama realizacije probnog popisa.

Neposredni izvršioci dužni su da postupaju u skladu sa Zakonom o statistici na nivou BiH i na entitetskim nivoima kao i Zakonom o zaštiti ličnih podataka na nivou BiH i na entitetskim nivoima i da podatke do kojih dolaze u toku popisivanja čuvaju kao poslovnu tajnu.

1.9. Obrada i analiza rezultata

Rezultati Pilot popisa poljoprivrede neće biti objavljeni. Prikupljeni podaci koristiti će se isključivo za obradu i analizu na osnovu čega će se uraditi izbor najpogodnijih metodoloških, organizacionih i tehničkih rješenja za provođenje Popisa poljoprivrede 2023.

Obradu i analizu podataka, prikupljenih u okviru Probnog popisa vrši Agencija za statistiku BiH u saradnji za ostalim statističkim institucijama na entitetskom nivou.

II. PROCEDURA ZA POPISIVANJE

2.1. Dužnosti popisivača

Popisivač je dužan da:

- detaljno prouči Metodološko uputstvo za Probni popis;
- prisustvuje instruktaži;
- anketira domaćinstva prema dodijeljenoj Listi domaćinstava a dobijene podatke unese u elektronske upitnike;
- primjenjuje instrukcije i uputstva data od strane kontrolora;
- u slučaju potrebe za dodatnim objašnjenjima, kontaktira sa svojim kontrolorima;
- u roku od dva dana po završenom anketiranju, po uputstvima kontrolora, razduži opremu koja mu je prethodno dodijeljena (laptop i punjač spakovan u originalnu kutiju i torbu sa mišem), vrati zadužene liste i mape, kao i da dostavi Izvještaj o radu u elektronskom obliku.

Period angažovanja popisivača: od 12. oktobra do 02. novembra 2022. godine (radi se i vikendom). Svakom angažovanom popisivaču će, u toku instruktaže i terenskog rada, neposrednu pomoć pružati kontrolor. Nekoliko dana prije instruktaže, popisivač će dobiti Metodološko uputstvo za Probni popis (ili će ga sam preuzeti sa sajta Agencije), koje treba da detaljno prouči.

Na instruktaži, popisivač potpisuje Ugovor o radu i revers za opremu i preuzima potreban materijal:

- Metodološko uputstvo za Pilot popis,
- Torbu sa opremom (laptop, punjač i miš),
- Pribor za pisanje (olovku i svesku),
- Listu domaćinstva i pripadajuće skice popisnih krugova,
- Jedan broj štampanih upitnika (10),
- Identifikacionu karticu, i
- Obavještenje o ponovnom dolasku popisivača

Torba u kojoj su spakovani laptop, punjač i miš mora se sačuvati. Nakon završenog popisivanja, oprema se razdužuje onako kako je i primljena, tj. laptop, punjač i miš moraju biti vraćeni u originalnoj torbi.

2.2. Postupanje i način obraćanja popisivača

U toku svog rada na terenu, popisivač treba da se pridržava instrukcija datih u ovom uputstvu, kao i instrukcija dobijenih na obuci.

Kada popisivač uđe u domaćinstvo, potrebno je:

- da se predstavi i pokaže identifikacionu karticu;
- da nastoji da ostvari dobru komunikaciju;
- da objasni razlog svoje posjete i traži odgovarajućeg sagovornika, tj. davaoca podataka.
- da traži odgovore od osobe koja je nosilac domaćinstva, odnosno od punoljetnog člana domaćinstva kome su podaci o poljoprivrednoj proizvodnji najviše poznati, odnosno osobe koja je upućena u poslovanje gazdinstva.
- da obavijesti davaoca podataka o cilju ovog Pilot popisa i da objasni da je popisivanje obavezno, da popisni podaci predstavljaju tajnu, da su zaštićeni zakonom i da će pojedinačni podaci biti korišteni samo u statističke svrhe i da se neće objavljivati;
- da prvo kroz razgovor utvrdi kakva je situacija u domaćinstvu: da li se domaćinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom; da li se bavi poljoprivrednom proizvodnjom samostalno ili zajedno sa nekim drugim domaćinstvom;
- da popuni uvodni i popisni upitnik u skladu sa Metodološkim uputstvom i na osnovu izjave davaoca podataka, unoseći podatke u aplikaciju koja se nalazi na laptopu;
- da bude neutralan prilikom postavljanja pitanja i da ne utiče na odgovore, osim u smislu nastojanja da odgovori budu što bliži realnosti.

Za popunjavanje elektronskih upitnika nije potrebna internet konekcija. Upitnik se popunjava u OFF_LINE režimu. Konekcija je potrebna (ON_LINE režim) prije početka rada, za preuzimanje „paketa“ – novih informacija potrebnih za rad, i kada se popunjeni upitnici šalju u bazu podataka, što će sve detaljno biti objašnjeno na obuci.

Na teren uvijek treba nositi napunjenu bateriju laptopa, ali i punjač, kako bi se, u slučaju potrebe, baterija dopunila.

Ukoliko se desi da na terenu, iz bilo kog razloga, nije moguće unijeti podatke u elektronski upitnik, onda treba koristiti štampani. Podatke sa štampanog upitnika treba unijeti u aplikaciju (elektronski upitnik) kada se za to steknu uslovi.

Treba voditi računa o dodijeljenoj opremi (laptop, punjač, miš) i o tome da ona služi isključivo za popisivanje i da ne smije biti korištena u druge svrhe, kako je naglašeno i u Ugovoru koji potpisuje popisivač.

2.3. Rad popisivača sa Listom domaćinstava (Lista objekata) i skicom (mapom) popisnog kruga

Svaki popisivač dobija svoju Listu domaćinstava na osnovu koje popisuje. Lista obuhvata sva domaćinstva koja su evidentirana na teritoriji odabranog popisnog kruga tokom Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. Uz Listu domaćinstava, popisivač raspolaže sa skicom (mapom) posmatranog popisnog kruga, na osnovu koje će lakše pronalaziti domaćinstva sa Liste, a na osnovu ID broja objekta.

U zaglavlju Liste domaćinstava nalaze se podaci za anketara, kao i šifra i naziv općine/grada, naseljenog mjesta, popisnog kruga i tipa naseljenog mjesta na čijoj teritoriji stanuje nosilac domaćinstva, kao i pripadnost poduzorku (biti će objašnjeno na obuci).

PILOT "POPIS POLJOPRIVREDE, 2022"

LISTA DOMAĆINSTAVA

IME I PREZIME ANKETARA:	NN	???	TIP NASELJA:	OSTALO
OPĆINA:	30163	BRČKO DISTRIKT	PODUZORAK:	2
NASELJE:	300543	RAŠLIJANI	POPISNI KRUG:	382

RB	ID_Domacinstva	ID_Objekta	ID_Opcina	ID_Naselje	Krug	Ime_Nosioca_Domacinstva	Ime_Roditelja_Nosioca	Prezime_Nosioca_Domacinstva	Ulica	Kucni_Broj	Dodatak	Ulaz	Broj_Stana	Domacinstvo	Napomena
1	285972	001	30163	300543	382	HAMID	MEHMED		RAŠLIJANI		BB			001	
2	285993	002	30163	300543	382	MEHMED	HIMZO		RAŠLIJANI		BB			002	
3	286071	004	30163	300543	382	SAJIF	ABDULAH		RAŠLIJANI		BB			003	
4	286101	005	30163	300543	382	ASFER	ĐULAGA		RAŠLIJANI		BB			004	
5	286112	006	30163	300543	382	ADEM	ABDULAH		RAŠLIJANI		BB			005	
6	286147	007	30163	300543	382	ZUHRA	SADIK		RAŠLIJANI		BB			006	

Lista je osnova za rad na terenu i sadrži podatke iz Popisa stanovništva iz 2013: redni broj domaćinstva, ID Domaćinstva, ID Objekta na skici popisnog kruga, ID općine i naselja, Broj PK, ime, ime jednog roditelja i prezime nosioca domaćinstva, adresu stanovanja (ulica i kućni broj sa dodatkom ako postoji), ulaz i broj stana kao i redni broj domaćinstva.

Neposredno prije početka rada na terenu, popisivač se upoznaje sa Listom domaćinstava i pravi plan obilaska. Popisivač nije u obavezi da se pridržava redoslijeda domaćinstava na listi, ali je dužan da obiđe svako domaćinstvo i da ga popiše ukoliko je to moguće, bez obzira na to koliko vremena i truda odlazak iziskuje. Ukoliko na nekoj adresi iz Liste ne nađe nikoga, ili zatekne osobe koje nisu u stanju da daju potrebne podatke, ili zbog nedostatka vremena ne završi popisivanje, ostaviće Obavijest o svom ponovnom dolasku (datum i sat). Ako je u Listi domaćinstava naveden broj telefona domaćinstva, najbolje je da popisivač unaprijed najavi svoju posjetu. Nije dozvoljeno popisivanje domaćinstava putem telefona.

Popisivač ima obavezu da obilazi sva domaćinstva sa Liste sve dok ne izvrši njegovo popisivanje (tj. dok ne popuni Uvodni upitnik i po potrebi Popisni upitnik) ili ne utvrdi razlog nepopisivanja. Za svako domaćinstvo sa Liste popisivač je u obavezi da popuni Uvodni upitnik. Za domaćinstva koja prihvate popisivanje i koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom preko postavljenih pragova, popisivač je dužan da popuni i Popisni upitnik.

U odabranim popisnim krugovima, gdje se koristi metoda popisa „od vrata do vrata“, popisivač je dužan da posjeti svaki objekat sa skice popisnog kruga i sa Liste objekata, kao i sve novoizgrađene objekte locirane na teritoriji predmetnog popisnog kruga. Osnovni cilj ove metode popisa jeste da popisivač obilaskom svih objekata (stambenih i nestambenih) unutar dodijeljenog mu popisnog kruga, pronađe i anketira sva domaćinstva sa Liste, ali i da tokom detaljnog obilaska popisnog kruga identifikuje nova domaćinstva (domaćinstva koja nisu na Listi) bez obzira da li su ona locirana u starim objektima (objekti koji se nalaze na skici i Listi) ili u novoizgrađenim stambenim objektima (objekti koji se ne nalaze na skici i Listi).

Za potrebe provođenja ove metode Pilot popisa, od presudnog značaja jeste da se popisivač prethodno dobro upozna sa granicama i nazivima ulica popisnih krugova, koristeći skice (mape) i odgovarajuće Liste domaćinstava sa Listama objekata nutar njih. Popisni krugovi su odvojene geografske oblasti koje se ne mogu promijeniti. Granice popisnih krugova ne mogu da pređu granice naselja ili katastarske općine. Njihove granice su identifikovane na terenu (koliko je to bilo moguće) kroz fizičke karakteristike, kao što su rijeke, putevi, pruge i sl. Ako se identifikuju razlike između skica i odgovarajuće Liste objekata određenog popisnog kruga, treba se odmah obratiti kontroloru.

Ukoliko postoje bilo kakve nedoumice u vezi sa granicama popisnih krugova, ili ako se u toku verifikacije granica na terenu identifikuju određena neslaganja ili greške koje popisivači ne mogu samostalno riješiti, neophodno je kontaktirati pretpostavljenog kontrolora.

Napomena: *Za svako domaćinstvo koje je identifikovano tokom Popisa 2013 i koje se nalazi u okviru Liste domaćinstava, u elektronskom Uvodnom upitniku mora da postoje identifikacioni podaci i odgovarajući status domaćinstva.*

Tokom terenskog rada, popisivač je dužan da obiđe sve objekte sa liste i anketira sva domaćinstva. Pri tome, popisivač je dužan da svako domaćinstvo sa Liste domaćinstava, pronađe i anketira u okviru Uvodnog upitnika, ukoliko je to moguće. Ukoliko nije moguće iz nekog razloga pronaći domaćinstvo, odnosno nije ga moguće anketirati, popisivač je u obavezi da u okviru elektronskog Uvodnog upitnika unese identifikacione podatke (ovi podaci se sami povlače u okviru aplikacije samim unosom ID broja) i odgovarajući status domaćinstva.

Za nenaseljene objekte sa Liste (stambeni ili pomoćni objekti koji nemaju podatke o domaćinstvu) dovoljno je samo u okviru pomenute liste, u napomenu upisati kratko obrazloženje o kakvom se objektu radi. To obrazloženje u okviru napomene poslužiće kao dokaz da je popisivač obišao sve objekte i kao predmet kontrole rada popisivača na terenu.

Ukoliko u nekom od postojećih objekata sa Liste, popisivač pronađe novo domaćinstvo neophodno je da mu dodijeli odgovarajući novi identifikacioni broj i da popuni sve neophodne podatke u okviru Uvodnog upitnika.

Napomena: *U slučaju kada se tokom terenskog rada na području popisnog kruga pronađe novo domaćinstvo, odnosno domaćinstvo koje ne postoji na Listi domaćinstava, neophodno je da mu anketar dodijeli odgovarajući identifikacioni broj, bez obzira da li je domaćinstvo nastanjeno u postojećem ili novom stambenom objektu. Identifikacioni broj se formira na osnovu broja općine, broja popisnog kruga i rednog broja u nizu počev od 001 (npr. 30163 (Distrikt Brčko) + 262 (popisni krug) +001 (prvi broj u nizu = 30163262001 je šifra za prvo novo domaćinstvo u Distriktu Brčko na području PK 004)*

Tokom obilaska dodijeljenog mu popisnog kruga, popisivač je dužan da obiđe i sve novoizgrađene objekte (objekte kojih nema na skici i čiji ID nije na Listi objekata), bez obzira da li se radi o stambenim ili nestambenim (pomoćnim) objektima, kako bi provjerio da li u njima postoji domaćinstvo.

Za svaki novi, naseljeni stambeni objekat (objekat kojeg nema na skici popisnog kruga i u Listi objekata) u okviru popisnog kruga gdje se koristi metoda „od vrata do vrata“, neophodno je da popisivač dodijeli novi ID objekta i ucrtava objekat u skicu popisnog kruga.

Napomena: *Za novoizgrađene objekte (stambene i pomoćne objekte) koji nisu naseljeni, popisivač nema obavezu da dodjeljuje novi ID i ucrtava ga u skicu popisnog kruga, odnosno da ažurira Listu objekata sa njegovim podacima.*

ID broj objekta predstavlja jedinstveni broj, od 1 do n objekta, unutar svakog popisnog kruga. Svaki objekat evidentiran na skici ima svoj ID broj, bez obzira da li je u pitanju stambeni, poslovni ili neki drugi objekat. Na skicama je taj broj prikazan plavom bojom sa bijelom podlogom, dok su adresni brojevi prikazani crvenom bojom sa bijelom podlogom.

Nakon identifikacije novog naseljenog objekta i dodjele odgovarajućeg ID broja objektu, popisivač je dužan da ažurira postojeću Listu objekata. Lista objekata se ažurira tako što se u okviru prvog slobodnog reda na listi upisuje ID novog objekta i svi ostali podaci vezani za novo domaćinstvo, uključujući i novododijeljeni identifikacioni broj domaćinstva i ostale identifikacione podatke (ime, ime oca/majke, prezime nosioca, adresa stanovanja i dr.). Nakon ažuriranja Liste domaćinstava i objekata pristupa se anketiranju nekog od članova domaćinstva, koristeći aplikaciju za Uvodni upitnik gdje se unosi novi ID domaćinstva, ID objekta i ostali identifikacioni podaci nosioca domaćinstava.

Ukoliko u novoizgrađenim objektima ne postoji domaćinstvo, popisivač nije u obavezi da ovom objektu dodjeljuje novi ID i ucrtava ga na skicu, odnosno da ažurira Listu objekata.

Napomena: *U slučaju da se na terenu tokom Probnog popisa ustanovi da postoji neki objekat koji nije prikazan na skici i na Listi objekata, a koji je istovremeno i naseljen (domaćinstvom sa Liste ili novim domaćinstvom), neophodno je isti do crtati kao kvadratić na približnoj lokaciji na skici i pored njega upisati novi ID broj koji se nastavlja na pomenuti niz. Isti ID broj treba dodati u tabelu Liste domaćinstava i objekata u kojima je spisak svih ID brojeva.*

Napomena: *Popisivač je dužan da u okviru Liste objekata dodaje podatke samo za nove i naseljene stambene objekte, kao i za novo domaćinstvo koji živi u starim ili novim objektima, a da potom i anketira nekog od članova novog domaćinstva u okviru Uvodnog upitnika.*

Na terenu će se popisivač svakako susretati sa različitim situacijama. U nastavku metodološkog uputstva opisujemo samo neke od mogućih situacija sa kojim se popisivač može susresti.

Ukoliko u novoizgrađenom objektu živi postojeće domaćinstvo sa Liste, potrebno je samo novom objektu dodijeliti odgovarajući ID i ucrtati objekat na skicu, a zadržati postojeći identifikacioni broj domaćinstava. U ovom slučaju neće se ažurirati Lista objekata, već će se u okviru aplikacije Uvodnog upitnika u okviru postojećeg identifikacionog broja domaćinstava ažurirati identifikacioni podaci za to domaćinstvo poput ID objekta, naziva ulice, kućnog broja i sl.

Također, postoji mogućnost da se u nekom od postojećih objekata sa Liste (npr. stambeni objekat koji je u vrijeme Popisa 2013. bio prazan) pronađe novo domaćinstvo. U tom slučaju se zadržava postojeći ID objekta, a novom domaćinstvu se dodjeljuje odgovarajući identifikacioni broj. U okviru Liste objekata se uz postojeće ID objekta dodaju podaci za novo domaćinstvo (IB domaćinstva, naziv ulice, kućni broj i sl.) i nastavlja se sa anketiranjem nekog od članova novog domaćinstva u okviru Uvodnog upitnika. U tom slučaju se unosi u aplikaciju novi identifikacioni broj i svi ostali identifikacioni podaci domaćinstva, uključujući i postojeće ID objekta.

Jedna od mogućih varijanti sa kojom se popisivač može sresti tokom terenskog rada jeste da se domaćinstvo sa Liste nalazi u drugom objektu sa Liste (staro domaćinstvo u drugom starom objektu). U tom slučaju će se za posmatrano domaćinstvo u okviru aplikacije za Uvodni upitnik ažurirati ID objekta i ostali identifikacioni podaci ukoliko je neophodno (naziv ulice, kućni broj i sl.).

2.4. Sadržaj izgled i uputstvo za unos podataka u elektronski Uvodni upitnik

Za potrebe realizacije probnog popisa poljoprivrede pripremljena su dva upitnika i to:

- Upitnik za Pilot popis poljoprivrede 2022 (Obrazac PO-Popis2022-PPG)
- Uvodni upitnik za Pilot popis poljoprivrede 2022 (Obrazac PO-Popis2022-DOM)

Uvodni upitnik za Pilot popis poljoprivrede 2022 (u daljem tekstu Uvodni upitnik) služi za prikupljanje osnovnih informacija o anketiranom domaćinstvu i identifikovanje njegovih poljoprivrednih aktivnosti. Na osnovu prikupljenih podataka identifikovaće se domaćinstva kao porodična poljoprivredna gazdinstva koja zadovoljavaju postavljene kriterijume obima poljoprivredne proizvodnje.

U okviru Pilot popisa, Uvodnim upitnikom će se obuhvatiti sva domaćinstva iz odabranog uzorka popisnih krugova, bez obzira na metodu formiranja obuhvata (domaćinstva sa Liste domaćinstava (Liste objekata). Pored domaćinstava sa različitih lista, Uvodnim upitnikom biti će obuhvaćena i nova domaćinstva formirana poslije 2013. godine, na području popisnih krugova gdje će se realizovati metoda popisa „od vrata do vrata“.

Upitnik se sastoji od nekoliko poglavlja koji obuhvataju zaokružene grupe (setove) pitanja:

- Poglavlje 1: Identifikacioni podaci za domaćinstvo
- Poglavlje 2: Neuspješne posjete domaćinstvu
- Poglavlje 3: Status domaćinstva
- Poglavlje 4: Poljoprivredne aktivnosti domaćinstva
- Poglavlje 5: Samostalnost u obavljanju poljoprivredne proizvodnje
- Poglavlje 6: Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke
- Poglavlje 7: Podaci o osobi koja je dala podatke za domaćinstvo

Neće sva domaćinstva odgovoriti na sve skupove pitanja. U aplikaciji za unos podataka (upitnik u vašem računar) ubuduće će se odrediti koja domaćinstva će zadovoljiti određene setove pitanja. Pored toga popunjavanje nekih setova pitanja zavisice od odgovora na određena pitanja u upitniku. Zato je važno da se pitanja u upitniku postavljaju po unaprijed utvrđenom redoslijedu. Intervju će ići brže ako se ispitaniku prije početka postavljanja pitanja objasne osnovne definicije i sadržaj popisa.

Poglavlje 1. Identifikacioni podaci za domaćinstvo

U okviru ovog poglavlja prikupljaju se identifikacioni podaci za domaćinstva koja se nalaze na odgovarajućoj listi (Lista domaćinstava (Lista objekata)), kao i za domaćinstva novoformirana na području popisnih krugova gdje se koristi metoda popisa „od vrata do vrata“.

Identifikacioni podaci domaćinstva obuhvataju: šifru općine/grada, naseljenog mjesta, popisnog kruga i stambenog objekta gdje je domaćinstvo locirano. Također se obuhvataju i identifikacioni podaci o nosiocu domaćinstva: ime, ime oca/majke i prezime nosioca domaćinstva, ulica stanovanja i kućni broj sa dodatkom ako ga ima, kao i broj ulaza i broj stana. Svi ovi identifikacioni podaci za domaćinstvo se nalaze u odgovarajućim listama, osim naravno za novoformirana domaćinstva u odabranim popisnim krugovima koje će popisivač morati na terenu prikupiti.

Obzirom da se za potrebe provođenja Probnog popisa koriste dvije različite metode formiranja obuhvata, postoje i određene metodološke razlike prilikom unosa identifikacionih podataka domaćinstva u Uvodni upitnik.

Za svako domaćinstvo sa Liste domaćinstava u aplikaciju se unosi odgovarajući identifikacioni broj domaćinstva (ID broj). Unošenjem identifikacionog broja domaćinstva automatski se popunjavaju: vrijeme i datum popunjavanja Upitnika i raspoloživi identifikacioni podaci o nosiocu domaćinstva. Obavezno treba provjeriti da li identifikacioni podaci na ekranu odgovaraju podacima koji se nalaze na Listi za unijeti ID domaćinstva (može doći do greške prilikom izbora ID broja domaćinstva), a zatim, u razgovoru sa ispitanikom, provjeriti tačnost upisanih podataka i ukoliko je potrebno, izvršiti ispravke ili dopune (latiničnim pismom).

Iako se identifikacioni podaci za domaćinstva sa Liste automatski popune, neophodno je da anketar kroz razgovor sa nosiocem ili nekim drugim članom domaćinstva, još jednom provjeri sve identifikacione podatke i po potrebi ih koriguje. To se prije svega odnosi na korekcije identifikacionih podataka o nosiocu domaćinstva (ime, ime oca/majke, prezime nosioca domaćinstva, naziv ulice i kućni broj).

Ukoliko popisivač identifikuje novo domaćinstvo (domaćinstvo koje nije na Listi), neophodno je da mu prema utvrđenoj metodologiji dodijeli odgovarajući ID broj i unese ga u odgovarajuće polje. U tom slučaju, obzirom da se radi o novom domaćinstvu, sva polja koja se odnose na identifikacione podatke domaćinstva će biti prazna. U tom slučaju, popisivač je dužan da u okviru podataka sa Liste domaćinstava kroz razgovor sa nosiocem ili nekim drugim članom domaćinstva prikupi sve neophodne identifikacione podatke i unese ih u odgovarajuća polja. Ukoliko je novo domaćinstvo locirano u novom objektu, neophodno je tom objektu na osnovu utvrđenih pravila odrediti odgovarajući ID broj.

Pored postojećih domaćinstava koja se nalaze na listi objekata, postoji mogućnost da popisivač tokom obilaska popisnog kruga metodom od vrata do vrata identifikuje i novo domaćinstvo u postojećim ili novosagrađenim stambenim objektima. U tom slučaju popisivač mora da dodijeli odgovarajući ID broj domaćinstvu i da unese sve identifikacione podatke koristeći informacije sa Liste domaćinstava.

Poglavlje 1. Identifikacioni podaci domaćinstva

Identifikacioni broj domaćinstva (5 brojeva)

ID objekta

ID anketara

Ime

Ime oca ili majke

Prezime

Opština/Općina

Naselje

Popisni krug

Ulica

Kucni Broj

Dodatak

Broj ulaza

Broj Stana

Poglavlje 2. Neuspješne posjete domaćinstvu

Popisivač je dužan da najmanje tri puta pokuša na terenu da uspostavi kontakt sa članovima domaćinstva. To bi trebalo uraditi različitim danima tokom sedmice i u različito vrijeme tokom dana. Popisivač treba da ostavi domaćinstvu obavijest poslije svake posjete, obavještavajući da će popisivač ponovo doći u posjetu. Pored toga, telefonski broj popisivača treba biti napisan na obavijesti, tako da članovi domaćinstva mogu kontaktirati popisivača i zakazati sastanak u vrijeme koje njima odgovara.

Za svaku neuspješnu posjetu, popisivač je dužan da u aplikaciju unose podatke o datumu i vremenu posjete, tako što odmah nakon unosa ID domaćinstva, klikne na odgovarajuće polje u okviru Poglavlja 2.

U slučaju da ni poslije treće posjete popisivač ne uspije da uspostavi kontakt sa bilo kojim članom tog domaćinstva, on mora obavijestiti svog kontrolora o neuspješnim posjetama, dok će aplikacija automatski domaćinstvu dodijeliti Status 3 (Odsutni članovi domaćinstva).

Poglavlje 2. Neuspješne posjete domaćinstvu

	1. posjeta	2. posjeta	3. posjeta
Datum posjete			
Vrijeme			

Poglavlje 3. Status domaćinstva

Poglavlje 3. Status domaćinstva			
1.	☐	Domaćinstvo se anketira	
2.	☐	Domaćinstvo/adresa nije pronađena	
3.	☐	Odsutni članovi domaćinstva	
4.	☐	Napušten stambeni objekat/ugašeno domaćinstvo	
5.	☐	Srušen stambeni objekat	
6.	☐	Duplikat	→ Identifikacioni broj domaćinstva sa kojim je duplikat 6.1
7.	☐	Domaćinstvo je odbilo saradnju	→ Razlog odbijanja 7.1
8.	Da li se po mišljenju popisivača domaćinstvo bavi poljoprivrednim aktivnostima? (Odgovara se samo ako je status domaćinstva 3 ili 8)		☐ Da ☐ Ne

Napomena: Ako je domaćinstvo posjećeno tri puta a nije obavljen intervju iz jednog od navedenih razloga (Status domaćinstva 2, 3, 4, 5), završiti popisivanje. U slučaju odbijanja (Status 7), upišite razlog odbijanja (7.1). U slučaju da niko nije bio prisutan (Status 3) ili je domaćinstvo odbilo da učestvuje (Status 7) neophodno je odgovoriti od strane anketara na pitanje 8.

U zavisnosti od situacije na terenu, popisivač je u obavezi da za svako domaćinstvo iz odgovarajuće Liste, ali i za ona novoformirana domaćinstva, označi odgovarajući status.

Obavezno upisati jedan od brojeva koji se nalaze ispred ponuđenih statusa (opcija), u zavisnosti od situacije na terenu:

1. Domaćinstvo se anketira

Ukoliko popisivač pronađe domaćinstvo sa odgovarajuće liste ili metodom od „vrata do vrata“ pronađe novo domaćinstvo koje nije na listi, a to domaćinstvo ne odbija saradnju i prihvati anketiranje, kod pitanja „Status domaćinstva“ treba označiti šifru 1 – „Domaćinstvo se anketira“.

U slučaju da su se nosilac i ostali članovi domaćinstva preselili, ali su i dalje u istom popisnim krugu, domaćinstvo treba pronaći i anketirati. U tom slučaju popisivač bira opciju „Domaćinstvo se anketira“ i prilikom unošenja identifikacionih podataka upisuje novu adresu stanovanja nosioca gazdinstva (popravlja podatke koji se automatski pojavljuju u aplikaciji unosom identifikacionog broja).

Ukoliko se odabere ovaj modul, popisivač nastavlja sa popisivanjem prelaskom na Poglavlje 4 (poljoprivredne aktivnosti domaćinstva).

2. Domaćinstvo/adresa nije pronađena

U slučaju da popisivač zbog netačne ili nepotpune adrese nije bio u mogućnosti da pronađe domaćeinstvo sa liste, a samim tim i obavi anketiranje, dužan je da označi ovaj modul i obavijesti zbog kontrolora o novonastaloj situaciji u cilju preduzimanja neophodnih mjera za rješavanje problema.

Ovaj modul će se označiti i u slučaju kada je domaćeinstvo sa liste locirano na teritoriji drugog popisnog kruga.

3. Odsutni članovi domaćeinstva

Ako u periodu trajanja Probnog popisa, i poslije više pokušaja (potrebno je najmanje tri puta pokušati), nije bilo moguće uspostaviti kontakt sa članovima gazdinstva, bilo da su članovi gazdinstva odsutni (pri čemu razlozi odsutnosti mogu biti različiti, npr. boravak u inostranstvu, u gostima i dr.), ili nisu u mogućnosti da učestvuju u Popisu, treba označiti Status 3 – Odsutni članovi gazdinstva.

Ukoliko se odabere ova opcija, potrebno je da popisivač odgovori na pitanje: „Da li se po mišljenju popisivača domaćeinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom?“. Napušten stambeni objekat / ugašeno domaćeinstvo

U slučaju da je adresa ispravna ali članovi domaćeinstva ne mogu biti popisani, jer je popisivač dobio informaciju da niko ne živi/radi u tom stambenom objektu jer su se članovi domaćeinstva preselili u drugo naselje/općinu ili u inostranstvo.

4. Napušten stambeni objekat

Ovaj modul se označava u slučaju kada popisivač na terenu sazna da je stambeni objekat na toj adresi napušten.

5. Srušen stambeni objekat

Ovaj modul se označava u slučaju kada popisivač na terenu sazna da je stambeni objekat na toj adresi srušen.

6. Duplikat

Obzirom na to da je Lista poljoprivrednih domaćeinstava sastavljena korištenjem više različitih izvora, može se desiti da se isto domaćeinstvo pojavi dva puta na Listi, iz različitih razloga (npr. različita imena nosioca gazdinstva). U tom slučaju, treba označiti Status 6 (Duplikat) i popuniti polje 6.1 „Identifikacioni broj domaćeinstva sa kojim je dupliran“, odabirom iz Liste identifikacionog broja domaćeinstva (ID broj) s kojim je duplikat, tj. domaćeinstva za koje je već popunjen Upitnik. Time se završava dalji proces popisa.

7. Domaćeinstvo je odbilo saradnju

Ukoliko članovi domaćeinstva odbiju da sarađuju sa popisivačem, popisivač je dužan da o tome obavijesti kontrolora, a ukoliko se i poslije intervencije kontrolora popis ne realizuje neophodno je označiti ovaj modul statusa domaćeinstva.

Ukoliko se odabere ovaj status, potrebno je da popisivač ukratko opiše razlog odbijanja, kao i da odgovori na pitanje: „Da li se po mišljenju popisivača domaćeinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom?“.

7.1. Razlog odbijanja

Ukoliko članovi gazdinstva i nakon intervencije kontrolora odbiju da učestvuju u probnom popisu, neophodno je ukratko opisati razlog odbijanja popisa od strane domaćinstva.

8. Da li se po vašem mišljenju domaćinstvo bavi poljoprivrednim aktivnostima?

U slučaju da se kao status domaćinstva odabere Status 3 (Odsutni članovi domaćinstva) ili Status 7 (Domaćinstvo je odbilo saradnju) popisivač je dužan da odgovori na ovo pitanje na osnovu svojih subjektivnih stavova. Naime, ukoliko se mogu uočiti vidljivi znaci poljoprivredne aktivnosti, neophodno je odabrati odgovor „Da“. U suprotnom, označiti odgovor „Ne“.

Napomena: Samo u slučaju kad se kao statusa domaćinstva označi 1 - „Domaćinstvo se anketira“, popisivač nastavlja popunjavanje Uvodnog upitnika.
U svim ostalim slučajevima Uvodni upitnik se dalje ne popunjava (sa izuzetkom pitanja 6 i 7 odnosno 7.1) a popisivač pritiskom na opciju „Sačuvaj i idi na sljedeći slog“ može preći na izbor narednog domaćinstva sa Liste.

Napomena: Za svako domaćinstvo sa Liste, popisivač u Upitniku mora da popuni sljedeća polja: ID i odgovor na pitanje Status domaćinstva, bez obzira da li se domaćinstvo anketira (opcija 1) ili postoji bilo koji drugi razlog nepopunjavanja Upitnika (opcije od 2 do 7).

Poglavlje 3. Status domaćinstva

Status domaćinstva ☐ Duplirano sa domaćinstvom/pravnim licem po identifikacionom broju

8.1 Razlog odbijanja

Da li se po vašem mišljenju domaćinstvo bavi poljoprivrednim aktivnostima? ☐
(Odgovara se samo ako je status domaćinstva 3 ili 8)

Napomena: Ako je domaćinstvo posjećeno tri puta a nije obavljen intervju iz jednog od navedenih razloga (Status domaćinstva 2, 3, 4, 5), završiti intevju. U slučaju odbijanja (Status 8), upišite razlog odbijanja (8.1). U slučaju da niko nije bio prisutan (Status 3) ili je domaćinstvo odbilo da učestvuje (Status 8) neophodno je odgovoriti od strane anketara na pitanje 9.

Poglavlje 4. Poljoprivredne aktivnosti domaćinstva

U okviru ovog poglavlja, prikupljaju se informacije o poljoprivrednim aktivnostima domaćinstva od čega zavisi nastavak popisivanja. Naime, samo ona domaćinstva koja su u posljednjih 12 mjeseci obavljali neku od poljoprivrednih aktivnosti biti će obuhvaćena nastavkom popisa, dok će se kod ostalih domaćinstava završiti popis nakon identifikovanja razloga nebavljenjem poljoprivredom.

Zbog toga je od posebne važnosti da popisivač bude upoznat šta poljoprivreda proizvodnja obuhvata, a šta ne obuhvata.

Poljoprivredna proizvodnja obuhvata biljnu proizvodnju

- gajenje žitarica i drugih usijeva i travnjaka,
- uzgoj povrća, ukrasnog bilja,
- proizvodnju sjemena i rasada,
- proizvodnju grožđa, voća i maslina,
- uzgoj pečuraka.

Uzgoj stoke, peradi i drugih životinja

- uzgoj goveda,
- svinja,
- peradi,
- mrvice,
- konja,
- pčelarstvo,
- druge životinje namijenjene za ishranu ljudi (npr. jeleni i zečevi).
- prerada grožđa u vino (uglavnom iz vlastitog grožđa) i maslina u ulje (uglavnom iz vlastitih maslina),
- održavanje vlastitih poljoprivrednih objekata i opreme, održavanje poljoprivrednog predjela.

Poljoprivredna proizvodnja ne obuhvata:

- preradu poljoprivrednih proizvoda otkupljenih i/ili uzgojenih na gazdinstvu,
- pružanje poljoprivrednih usluga za druge,
- šumarstvo,
- uzgoj ribe i ribolov,
- uzgoj konja za sportske svrhe, ako je sva hrana kupljena.

Iako navedene djelatnosti nisu sastavni dio poljoprivredne proizvodnje, one su uobičajene dodatne djelatnosti iz kojih proizilaze dodatni prihodi poljoprivrede i gazdinstava.

Da li se vaše domaćinstvo bavilo poljoprivrednom proizvodnjom (biljna proizvodnja ili stočarstvo) u posljednjih 12 mjeseci?

Ako se domaćinstvo u posljednjih 12 mjeseci bavilo poljoprivrednom proizvodnjom, upisati odgovor 1 - „Da“ (001) i nastaviti sa pitanjima o samostalnosti u obavljanju poljoprivredne proizvodnje (Poglavlje 5).

Ukoliko se anketirano domaćinstvo nije u prethodnih 12 mjeseci bavilo poljoprivrednom proizvodnjom, neophodno je upisati odgovor 2 - „Ne“, i obilježiti jedan od ponuđenih odgovora (razloga) zašto se domaćinstvo ne bavi poljoprivredom (šifra polja 002, 003, 004 i 005) i završiti popisivanje tražeći od ispitanika ime i prezime (šifra 043), kao i broj telefona (šifra 044).

Zbog čega vaše domaćinstvo nije angažovano u poljoprivredi?

- Ukoliko se domaćinstvo ne bavi poljoprivredom neophodno je da anketar, na osnovu izjave ispitanika označi jedan od četiri ponuđena odgovora (razloga) zašto se domaćinstvo ne bavi poljoprivrednom proizvodnjom:
- Domaćinstvo nije nikada bilo angažovano u poljoprivredi (šifra 002) – (kraj popisivanja odnosno Poglavlje 7);
- Domaćinstvo je prestalo sa poljoprivrednom proizvodnjom i ostavilo zemljište neobrađeno (šifra 003) upisati površinu neobrađenog zemljišta (šifra 003a)
- Domaćinstvo je prodalo ili dalo zemljište u zakup drugoj osobi (šifra 004) - (kraj popisivanja odnosno Poglavlje 7)
- Poljoprivredno gazdinstvo je prodato ili dato u zakup drugoj osobi (šifra 005) – (upisati ime i prezime novog vlasnika) (šifra 005a), mjesto (šifra 005b) i općinu/grad stanovanja (šifra 005c).

Ukoliko su označeni odgovori (moduli) 002 i 004, anketar će završiti intervju nakon što upiše potrebne identifikacione podatke od davaoca podataka (Poglavlje 7).

Ukoliko je označen modul 003, neophodno je upisati površinu neobrađenog poljoprivrednog zemljišta (u dunumima) u vlasništvu domaćinstva.

U slučaju da je označen modul 005, neophodno je u okviru Pitanja 3, upisati podatke o novom vlasniku gazdinstva (ime i prezime, mjesto i općina/grad stanovanja novog vlasnika).

Poglavlje 4. Opšti podaci o domaćinstvu

1. Da li je vaše domaćinstvo imalo poljoprivrednih aktivnosti (biljna proizvodnja ili stočarstvo) u posljednjih 12 mjeseci?

☐

DA -> Poglavlje 5 NE -> Pitanje 2

2. Zbog čega vaše domaćinstvo nije angažovano u poljoprivredi?
Moguće je odabrati samo jedan od ponuđenih odgovora i završiti intervju)

☐

Površina neobrađenog zemljišta

Dunuma

Ime i prezime

Naselje

Općina

Poglavlje 5. Samostalnost u obavljanju poljoprivredne proizvodnje

Ukoliko se domaćinstvo u posmatranom periodu bavilo poljoprivrednim aktivnostima, popisivač treba da utvrdi da li je obavljalo poljoprivrednu proizvodnju samostalno ili zajedno sa jednim ili više domaćinstava.

Domaćinstvo će se smatrati samostalnim poljoprivrednim proizvođačem ukoliko predstavlja tehnički i ekonomski samostalnu proizvodnu jedinicu koja ima jedinstveno upravljanje i samostalno obavlja poljoprivrednu proizvodnju.

Napomena: *Voditi računa o tome da u slučaju kada jednom domaćinstvu u obavljanju poljoprivredne proizvodnje pomaže drugo domaćinstvo to ne znači da ta dva domaćinstva zajednički obavljaju poljoprivrednu proizvodnju, već se takva domaćinstva smatraju samostalnim u obavljanju poljoprivredne proizvodnje.*

Ukoliko domaćinstvo koristi/obrađuje zemljište ili gaji stoku zajedno sa drugim (jednim ili više) domaćinstvom, pri čemu zajednički ulažu sredstva i zajednički dijele dobit od poljoprivredne proizvodnje na osnovu dogovora, smatrati će se da obavlja poljoprivrednu proizvodnju sa drugim domaćinstvom.

Da li se vaše domaćinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom samostalno ili zajedno sa nekim drugim domaćinstvom? (šifra 009)

Na ovo pitanje, odgovara se izborom jednog od dva ponuđena modaliteta: 1 – „samostalno“, ili 2 – „zajedno sa drugim domaćinstvom“. Na osnovu prethodno utvrđenog stanja, označiti jedan od ponuđenih odgovora.

Ukoliko je označen odgovor „samostalno“, automatski se prelazi na Poglavlje 6 (Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke).

Ukoliko je upisan odgovor „2“, prelazi se na pitanje 3 – „Da li je nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje član vašeg domaćinstva“.

Da li je nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje član vašeg domaćinstva? (šifra 010)

Ukoliko je nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje član posjećenog domaćinstva, na prethodno pitanje kao odgovor upisati 1 - „Da“, i preći na Poglavlje 6 (Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke).

Identifikacioni podaci za nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje

Ako nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje nije član anketiranog domaćinstva, popisivač upisuje odgovor 2 - „Ne“, i popunjava identifikacione podatke osobe koja jeste nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje u okviru Pitanja 3. Nakon popunjava identifikacionih podataka za nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje, automatski se prelazi na Poglavlje 6 (Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke).

Poglavlje 5. Samostalnost u obavljanju poljoprivredne proizvodnje

1. Da li se vaše domaćinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom ☐ Samostalno -> Poglavlje 6 ☐ Zajedno -> Pitanje 2
samostalno ili zajedno sa nekim drugim domaćinstvom?

2. Da li je nosilac zajedničke poljoprivredne proizvodnje član vašeg domaćinstva? ☐ Da -> Poglavlje 6 ☐ Ne -> Pitanje 3

3. Upisati identifikacione podatke za nosioca zajedničke poljoprivredne proizvodnje i završiti anketiranje:

Ime

Ime oca/majke

Prezime

Opština / grad

Naseljeno mjesto

Ulica

Kućni broj

Poglavlje 6. Površine korištenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke

U okviru ovog poglavlja prikupljaju se podaci o površini poljoprivrednog zemljišta, ukupno i po pojedinim kategorijama zemljišta, korištenog od strane domaćinstva u prethodnih 12 mjeseci, kao i broj stoke po pojedinim vrstama i kategorijama koje uzgaja domaćinstvo na dan popisa.

Površine poljoprivrednog zemljišta korištenog tokom poljoprivredne 2021/2022. godine

Površina ukupno korištenog poljoprivrednog zemljišta (šifra 011)

Evidentira se ukupna površina poljoprivrednog zemljišta koje je domaćinstvo koristilo za poljoprivrednu proizvodnju tokom posljednjih 12 mjeseci, a koje je locirano na teritoriji Bosne i Hercegovine. Poljoprivredno zemljište obuhvata bašte, oranice, voćnjake, vinograde, maslinjake, rasadnike, korišćene livade i pašnjake (ne uključujući zajedničke pašnjake).

To može biti poljoprivredno zemljište u vlasništvu nekog od članova domaćinstva, kao i zemljište uzeto od drugih osoba na korištenje tj. uzeto u zakup (za novac, u arendu, napolicu, besplatno, bez saglasnosti vlasnika i sl.). Zemljište u vlasništvu nekog od članova domaćinstva dato drugim osobama u zakup ne treba uračunati u ovu površinu.

Površina pod korištenim oranicama i baštama/vrtovima (šifra 012)

Tokom popisa se evidentira ukupna površina oranica i bašta koje je domaćinstvo u periodu posmatrane poljoprivredne godine redovno obrađivalo/koristilo, a usjevi su bili sijani po utvrđenom redu (plodoredu), uključujući i zemljište pod višegodišnjim usjevima na oranicama kao i zemljište na odmoru (ugari). Podaci pod oranicama i baštama se iskazuju u dunumima.

Površina pod krompirom (šifra 013)

Upisuju se ukupne površine pod krompirom koje obuhvataju rani i kasni krompir. Uključene su i površine pod sjemenskim krompirom za prodaju.

Površina pod povrćem (šifra 014)

Upisuje se ukupna površina koja je u posmatranom periodu bila pod svježim povrćem, jagodama i bostanom (dinje i lubenice), bez obzira na način gajenja (na otvorenom, pod niskom ili visokom zaštitom). Ne uključuju se površine pod povrćem na okućnici, kao ni površine pod gljivama/pečurkama, a uključuje se površina pod kukuruzom šećercom i kokičarem.

Površina pod aromatičnim biljem (šifra 015)

Upisuje se ukupna površina zemljišta na kom su se u posmatranom periodu uzgajale biljke koje se koriste u farmaciji ili kao začini.

Površina pod voćem (uključujući površine pod citrusima, orašastim i bobičastim voćem) (šifra 016)

Upisuju se ukupne površine pod voćem uključujući i bobičasto voće (maline, kupine, borovnice, ribizle, brusnice i sl.), orašasti plodovi (lješnjak, orasi i sl) i citrusi.

Upisuju se površine svih voćnjaka, rodni i mladih, bez obzira kako su stabla uređena, koliko je rastojanje između stabala i da li se primjenjuju agrotehničke mjere obrade, tj. bez obzira da li su voćnjaci plantažni ili nisu. Ukoliko su se između redova voća gajili drugi usjevi, površine pod tim usjevima također se uračunava u površinu voćnjaka.

U površinu voćnjaka se ne uključuju površine pod pojedinačnim stablima voća na okućnicama i drugim površinama.

Površina pod vinogradima (šifra 017)

Upisuje se ukupna površina svih vinograda koje koristi domaćinstvo, bez obzira na to kako su uređena, koliko je rastojanje između čokota i da li se upotrebljavaju agrotehničke mjere obrade, tj. bez obzira da li su vinogradi plantažni ili ne.

Ukoliko se u vinogradu, između čokota gaje i drugi usjevi, površina pod tim usjevima također se uračunava u površinu vinograda. Ne uključuju se površine pod pojedinačnim čokotima vinove loze na okućnicama i drugim površinama.

Površina pod maslinjacima (šifra 018)

Upisuje se ukupna površina pod maslinama koje je domaćinstvo koristilo u posmatranom periodu, bez obzira na namjenu (masline za konzum ili masline za ulje) i da li su plantažni maslinjaci ili ne. Ne uključuju se površine pod pojedinačnim maslinama na okućnicama i drugim površinama.

Površina pod plastenicima i staklenicima (šifra 019)

Upisuje se ukupna površina pod plastenicima i staklenicima na kojoj je domaćinstvo uzgajalo poljoprivredne proizvode tokom posmatranog perioda, bez obzira na vrstu usjeva koja se pod njima gaji (povrće, cvijeće, voće, sjemenski i sadni materijal) i namjenu proizvodnje (da li su za vlastitu potrošnju članova gazdinstva ili za prodaju na tržištu).

Površina pod gljivama (šifra 020)

Upisuje se efektivna površina u m² (površina vreća, polica i sl.) na kojoj su se gajile gljive/pečurke u posmatranoj poljoprivrednoj godini. Ukoliko je površina korištena više puta u toku posmatranog perioda, računati će se samo jednom.

Poglavlje 6. Površine korišćenog poljoprivrednog zemljišta i brojno stanje stoke

1. Površine poljoprivrednog zemljišta korišćenog u periodu 2021/22

(Pročitajte sve kriterijume i unesite odgovarajuće površine u navedenim mjernim jedinicama)

Površina ukupno korišćenog poljoprivrednog zemljišta	001		dunum
Površina pod korišćenim oranicama i baštama/vrtovima	002		dunum
Površine pod krompirom	003		dunum
Površine pod povrćem	004		dunum
Površine pod aromatičnim biljem	005		dunum
Površine pod voćem	006		dunum
Površine pod vinogradima	007		dunum
Površine pod maslinjacima	008		dunum
Površine pod plastenicima i staklenicima	009		m ²
Površine pod gljivama	010		m ²

Brojno stanje stoke na dan popisivanja

U okviru ove grupe pitanja prikupljaju se podaci o ukupnom brojnom stanju stoke po pojedinim vrstama i kategorijama, koje domaćinstvo uzgaja na dan popisa, bez obzira na vlasništvo (vlastita i tuđa stoka).

Ne upisuje se vlastita stoka domaćinstva koja se na dan popisa nalazila kod drugih pravnih ili fizičkih osoba zbog tova, čuvanja i sl. osim stoke u tranzitu (npr. ženke ili mužjaci koji se nalaze u drugom gazdinstvu radi parenja).

Stoka tokom popisa može biti na gazdinstvu (ili korištenom poljoprivrednom zemljištu ili u objektima za smještaj životinja koje koristi gazdinstvo) ili izvan gazdinstva (na zajedničkim ili vlastitim pašnjacima ili u toku premještanja sa jednog pašnjaka na drugi itd).

Primjer: Na dan popisivanja, na porodičnom gazdinstvu nalazilo se 2.000 brojlera. Brojleri su u vlasništvu pravne osobe s kojim je domaćinstvo sklopilo ugovor o uslužnom tovu. U upitnik treba upisati 2.000 brojlera koja se nalaze na gazdinstvu, bez obzira što su u vlasništvu pravne osobe.

Broj goveda (šifra 021)

Popisuje se ukupan broj goveda koje gazdinstvo uzgaja na dan popisa, bez obzira na njihov spol, staraost i namjenu uzgoja (za priplod ili za klanje): telad, junad, steone junice, krave, volovi i bikovi).

Broj krava (šifra 022)

Posebno se evidentira broj krava koji obuhvata muzne krave i krave hraniteljke (sistem krava-tele), uključujući i zasušene krave, kao i krave izlučene iz priploda, bez obzira na to da li se tove u periodu od posljednje laktacije do klanja.

Broj svinja (šifra 023)

Evidentira se i ukupan broj svinja bez obzira na njihov spol, starost i namjenu uzgoja (za priplod ili za klanje).

Broj krmača i nazimica (šifra 024)

Istovremeno se posebno evidentira broj krmača i nazimica, bez obzira da li su suprasne ili ne.

Broj ovaca (šifra 025)

Popisuje se ukupan broj ovaca bez obzira na spol, starost i namjenu uzgoja (janjad i šilježad, ovce za mužu, ovce za priplod, ovnovi i jalove ovce. Posebno se evidentira broj priplodnih ženki (šifra 026), bez obzira da li se koriste za proizvodnju mlijeka ili mesa.

Broj koza (šifra 027)

Evidentira se ukupan broj koza, svih kategorija, bez obzira na njihov spol, starost i namjenu uzgoja (jarad, koze za priplod, koze za mužu, jarčevi i jalove koze).

Broj priplodnih ženkih grla (šifra 028)

Posebno se evidentira broj priplodnih ženkih grla (šifra 028), bez obzira da li se koriste za proizvodnju mlijeka ili mesa.

Broj peradi (šifra 029)

Popisuje se ukupan broj peradi svih vrsta i kategorija (kokoši, patke, guske, ćurke i ostala perad), bez obzira na starost i namjenu uzgoja (proizvodnja jaja ili mesa).

Brojno stanje koka nosilica (šifra 030)

Posebno se evidentira brojno stanje koka nosilica i brojno stanje brojlera na domaćinstvu.

Brojno stanje brojlera (šifra 031)

Popisuje se ukupan broj konja svih kategorija (podmladak i odrasla grla zajedno), bez obzira na njihov spol, starost i namjenu uzgoja (ždrijebad, omad, kobile ždrijebne omnice, pastuvi i uškopljeni konji).

Broj košnica pčela (šifra 032)

Popisuje se ukupan broj košnica pčela (sa pokretnim ili nepokretnim saćem) u kojima postoji pčelinje društvo.

2. Brojno stanje stoke na dan ispitivanja (Pročitajte sve kriterijume i unesite odgovarajući broj grla stoke)

Broj goveda	011		grla
... od toga broj krava	012		grla
Broj svinja	013		grla
... od toga broj krmača i nazimica	014		grla
Broj ovaca	015		grla
... od toga broj priplodnih ženskih grla	016		grla
Broj koza	017		grla
... od toga broj priplodnih ženskih grla	018		grla
Broj konja	019		grla
Broj živine	020		grla
... od toga broj koka nosilica	021		grla
... od toga broj brojlera	022		grla
Broj košnica	023		grla

Da li je domaćinstvo u posljednjih 12 mjeseci prodavalo vlastite poljoprivredne proizvode? (šifra 034)

Ukoliko je domaćinstvo u posljednjih 12 mjeseci povremeno ili stalno prodavalo vlastite poljoprivredne proizvode na tržištu (zelene pijace, otkup, vlastite prodavnice ili na gazdinstvu) upisuje se odgovor 1 - „Da“. U suprotnom se obilježava odgovor 2 - „Ne“.

3. Da li je domaćinstvo u posljednjih 12 mjeseci prodavalo sopstvene poljoprivredne proizvode?

024

☐**Domaćinstvo obavlja poljoprivredne aktivnosti iznad postavljenih pragova? (šifra 035)**

Na osnovu prikupljenih podataka o površinama poljoprivrednog zemljišta korištenog tokom poljoprivredne 2021/2022. godine (Tabela 1), brojnog stanja stoke na dan popisivanja (Tabela 2) i prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda (Tabela 3), putem aplikacije će se automatski izračunati da li domaćinstvo obavlja poljoprivrednu proizvodnju iznad ili ispod postavljenog praga.

Da bi prešli postavljene pragove (granične uslove) domaćinstvo mora da zadovolji jedan od sljedećih kriterijuma:

- da koriste najmanje 5 dunuma poljoprivrednog zemljišta (šifra 011) ili
- da koriste manje od 5 dunuma poljoprivrednog zemljišta ali istovremeno i da:
- koriste najmanje 3 dunuma oranica i bašta/vrtova (šifra 012) ili
- koriste najmanje 1 dunum površine pod krompirom (šifra 013) ili

- koriste najmanje 1 dunum površine pod povrćem (šifra 014) ili
- koriste najmanje 2 dunuma površine pod aromatičnim biljem (šifra 015) ili
- koriste najmanje 1 dunum površine pod voćem (šifra 016) ili
- koriste najmanje 1 dunum površine pod vinogradima (šifra 017) i/ili maslenicima (šifra 018) ili
- koriste najmanje 100 m2 površine pod plastenicima ili staklenicima (šifra 019) ili
- koriste najmanje 100 m2 površine pod gljivama (šifra 020) ili
- uzgajaju najmanje 1 govedo (šifra 021) ili
- uzgajaju najmanje 2 svinje (šifra 023) ili
- uzgajaju najmanje 4 ovce (šifra 025) ili
- uzgajaju najmanje 2 koze (šifra 027) ili
- uzgajaju najmanje 20 komada peradi (šifra 029) ili
- imaju 10 košnica (šifra 033) ili prodaju vlastite poljoprivredne proizvode na tržištu (šifra 034).

4. Domaćinstvo obavlja poljoprivredne aktivnosti iznad definisanih pragova?

025

☐

DA -> Nastavak intervjua

NE -> Kraj intervjua

Ako je zadovoljen bar jedan od graničnih uslova, intervju biti će nastavljen u okviru Upitnika za probni popis poljoprivrede, dok će se u suprotnom intervju završiti unosom podataka o osobi koja je dala podatke (Poglavlje 7).

Sva domaćinstva koja pređu jedan od postavljenih graničnih uslova, prelaze u kategoriju porodičnih poljoprivrednih gazdinstava i biti će obuhvaćena dodatnim anketiranjem putem Upitnika za Probni popis poljoprivrede 2022 (Obrazac PO-Popis2022-PPG).

Od popisivača se neće tražiti da donese odluku da li da nastavi sa dugačkim upitnikom ili da prestane, već će se rukovoditi samom aplikacijom.

Za domaćinstva koja ne ispune nijedan od postavljenih uslova, anketar će prikupiti podatke o imenu i prezimenu davaoca podataka i njegov telefon za potrebe dodatnog kontaktiranja (Poglavlje /) i završiti intervju.

Poglavlje 7. Podaci o osobi koja je dala podatke za domaćinstvo

Na kraju upitnika se za sve one koji neće biti anketirani u okviru sveukupnog Upitnika za probni popis prikupljaju se podaci o davaocu podataka i to: ime i prezime, kao i broj telefona davaoca podataka kako bi se naknadno mogli kontaktirati

Podaci o osobi koja je dala podatke za porodično gazdinstvo

Imeprezime

Telefon

E Posta

Napomena Anketara

PROBNI **POPIS**
poljoprivrede
BOSNA I HERCEGOVINA 2022

